

การจัดทำโครงการเชิงปฏิบัติการ

ของผู้ศึกษาอบรมหลักสูตร “หลักนิติธรรมเพื่อประชาธิปไตย” (นธป.) รุ่นที่ 13

ลำดับที่	รายละเอียด	วัน/เวลา
1	แนะนำการจัดทำโครงการเชิงปฏิบัติการ	วันที่ 5 มีนาคม 2568 เวลา 09.00 - 12.00 น.
2	การพบอาจารย์ที่ปรึกษาประจำกลุ่ม ครั้งที่ 1	วันที่ 12 มีนาคม 2568 เวลา 13.00 - 16.00 น.
3	ส่งร่างข้อเสนอโครงการเชิงปฏิบัติการ (Proposal)	วันที่ 26 มีนาคม 2568
4	อนุมัติร่างข้อเสนอโครงการเชิงปฏิบัติการ (Proposal) โดยอาจารย์ที่ปรึกษาประจำกลุ่ม	วันที่ 9 เมษายน 2567
5	ดำเนินโครงการ/ลงพื้นที่ตามขอบเขตโครงการ	เดือนเมษายน - มิถุนายน 2568
6	การพบอาจารย์ที่ปรึกษาประจำกลุ่ม ครั้งที่ 2	วันที่ 30 เมษายน 2568 เวลา 13.00 - 16.00 น.
7	ส่งร่างโครงการเชิงปฏิบัติการ	วันที่ 25 มิถุนายน 2568
8	การพบอาจารย์ที่ปรึกษาประจำกลุ่ม ครั้งที่ 3	วันที่ 9 กรกฎาคม 2568 เวลา 09.00 - 12.00 น.
9	การวิพากษ์ร่างโครงการเชิงปฏิบัติการ โดยผู้วิพากษ์ (Commentator)	วันที่ 13 สิงหาคม 2568 เวลา 09.00 - 12.00 น.
10	การสัมมนาทางวิชาการเพื่อสังคม (การนำเสนอโครงการเชิงปฏิบัติการเพื่อสังคม)	วันที่ 8 ตุลาคม 2568
11	ส่งเอกสารโครงการเชิงปฏิบัติการฉบับสมบูรณ์	วันที่ 8 ตุลาคม 2568
12	อนุมัติโครงการเชิงปฏิบัติการ โดยตุลาการศาลรัฐธรรมนูญและเลขาธิการสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ	เดือนตุลาคม 2568
13	อนุมัติผู้สำเร็จการศึกษา โดยคณะกรรมการบริหารจัดการหลักสูตรการศึกษารอบของวิทยาลัย	

หลักสูตร “หลักนิติธรรมเพื่อประชาธิปไตย” (นธป.) ของ สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ

- ได้กำหนดให้ผู้ศึกษาอบรมหลักสูตร “หลักนิติธรรมเพื่อประชาธิปไตย” (นธป.) รุ่นที่ 13 จัดทำโครงการงานเชิงปฏิบัติการภายใต้
- หลักคิด “นิติธรรมเพื่อความเป็นธรรมอย่างยั่งยืน” (rule of law for sustainable justice)

บูรณาการเนื้อหาวิชาทั้ง 4 หมวด คือ

- 1. หลักนิติธรรม
- 2. หลักประชาธิปไตย
- 3. หลักสิทธิและเสรีภาพ
- 4. การเสริมสร้างกระบวนการทัศน์สำหรับผู้นำในสังคมประชาธิปไตย มาจัดทำเป็นโครงการงานเชิงปฏิบัติการ

ผลลัพธ์อย่างเป็น
รูปธรรมและยั่งยืน
(ซึ่งโครงการงานเชิงปฏิบัติการ
จะต้องไม่มีหัวข้อที่ส่งผล
กระทบต่อการปฏิบัติ
หน้าที่ของศาลรัฐธรรมนูญ)

สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญจึงได้กำหนดองค์ประกอบการจัดทำข้อเสนอโครงการเชิงปฏิบัติการ ดังนี้

- **1. ชื่อโครงการ** กำหนดเป็นคำ วลี หรือประโยค ที่สื่อความหมายครอบคลุมเนื้อหาโครงการเชิงปฏิบัติการอย่างเฉพาะเจาะจงและชัดเจน และควรสอดคล้องกับหลักคิดที่สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญกำหนดไว้
- **2. หลักการและแนวคิด** ระบุที่มาและความสำคัญที่แสดงถึงประเด็น ความจำเป็น ในการแก้ปัญหาด้านการเมืองการปกครอง เศรษฐกิจ สังคม สิทธิและเสรีภาพ และอื่น ๆ เพื่อประโยชน์แก่ประชาชน ชุมชน หรือองค์กร พร้อมทั้งระบุเหตุผล ข้อมูล หลักการ หรือทฤษฎีที่เกี่ยวข้องเพื่อสนับสนุนการจัดทำโครงการเชิงปฏิบัติการ

3. วัตถุประสงค์

- ระบุงจุดมุ่งหมายในการดำเนินโครงการเชิงปฏิบัติการ
- โดยสามารถแสดงให้เห็นว่าโครงการนี้จัดทำเพื่ออะไร
- มีวิธีดำเนินการอย่างไร
- และกลุ่มเป้าหมายจะได้รับประโยชน์จากการจัดทำโครงการอย่างไร
- ซึ่งเป็นผลงานที่เป็นรูปธรรม

(1) การสร้างเครื่องมือ (Tool kit) ในการช่วยแก้ปัญหาหรือบรรเทาความเดือดร้อนและสนับสนุนการทำงาน

application หรือคู่มือการปฏิบัติงาน หรือ AI หรือสื่อต่าง ๆ เช่น ภาพยนตร์สั้น เพลง การแสดง เป็นต้น

(2) การเสนอแก้ไขกฎหมายต่าง ๆ หรือริเริ่มกฎหมายใหม่ เพื่อลดความเหลื่อมล้ำ หรือความขัดแย้งของกฎหมาย ซึ่งส่งผลต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่รัฐ

(3) การออกแบบกลไกในการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางกฎหมายให้ประชาชน

ด้วยกระบวนการมีส่วนร่วม เช่น การเข้าชื่อเสนอกฎหมายท้องถิ่นของภาคประชาชน หรือกลไกในการให้คำแนะนำทางกฎหมายแก่ประชาชนกลุ่มเปราะบาง

วัตถุประสงค์ของโครงการเชิงปฏิบัติการตรวจสอบคล้อยกับหลักคิด

- “นิติธรรมเพื่อความยั่งยืน”
(rule of law for sustainable justice)
- สามารถประเมินผลได้

4. ประโยชน์ที่จะได้รับจากการดำเนินการ

- ระบุผลสัมฤทธิ์ของโครงการเชิงปฏิบัติการที่กลุ่มผู้ศึกษาอบรมคาดว่าจะได้รับ
- ผลที่เกิดขึ้นทันทีที่สิ้นสุดโครงการ
- ผลที่จะเกิดตามมาในระยะยาว
- ผลสัมฤทธิ์ดังกล่าวควรสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

5. กลุ่มเป้าหมาย

- ระบุผู้เกี่ยวข้องหรือผู้ที่ได้รับประโยชน์จากโครงการงานเชิงปฏิบัติการ
- ควรระบุให้ชัดเจนว่าเป็นบุคคล กลุ่มบุคคล ชุมชน หรือองค์กร
- ทั้งนี้ หน่วยงานหรือพื้นที่ในการจัดทำโครงการงานเชิงปฏิบัติการจะต้องเป็นพื้นที่ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล
- โดยวิทยาลัยสารพัดช่างธนบุรีทำหน้าที่ช่วยติดต่อประสานงานการจัดทำโครงการงานเชิงปฏิบัติการกับหน่วยงานภายนอก

6. ระยะเวลาในการดำเนินการ

- ระบุระยะเวลาตั้งแต่เริ่มต้น
โครงการเชิงปฏิบัติการ
จนกระทั่งสิ้นสุดโครงการ

7. กลยุทธ์สู่ความสำเร็จ

7.1 แผนงาน การเขียนแผนปฏิบัติงานเป็นการกำหนดลำดับขั้นตอนและขอบเขตการทำงานเพื่อเป็นแนวทางการดำเนินงานให้เป็นไปด้วยความราบรื่นและสามารถตรวจสอบความสำเร็จของโครงการงานเชิงปฏิบัติการได้

7.2 เงื่อนไขความสำเร็จ ระบุปัจจัยหรือตัวแปรที่สนับสนุนและเป็นอุปสรรคในการดำเนินโครงการงาน

8. ตัวชี้วัดความสำเร็จและความยั่งยืนของโครงการ

- ระบุปัจจัยที่สามารถชี้วัดผลสัมฤทธิ์ของโครงการเชิงปฏิบัติการ
- หรือผลลัพธ์สุดท้ายที่คาดว่าจะได้รับจากการดำเนินโครงการ
- ตัวชี้วัดความสำเร็จควรสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้
- โดยผลของการจัดทำโครงการเชิงปฏิบัติการ ควรมีความเป็นรูปธรรม และยั่งยืน มีความเชื่อมโยงสัมพันธ์กัน เพื่อบรรณาการนำไปสู่การแก้ไข ปัญหาของสังคมหรือเป็นนโยบายที่จะมีผลในทางปฏิบัติ

9. งบประมาณและแหล่งงบประมาณ

- งบประมาณค่าใช้จ่ายในการดำเนินโครงการเชิงปฏิบัติการ และการลงพื้นที่
- ผู้ศึกษาอบรมหลักสูตร “หลักนิติธรรมเพื่อประชาธิปไตย” (นธป.) รุ่นที่ 11 เป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายทั้งหมด สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญขอให้คำนึงถึงความประหยัดและคุ้มค่า

10. อ่างอิง (ถ้ำมี)

การจัดทำโครงการเชิงปฏิบัติการ

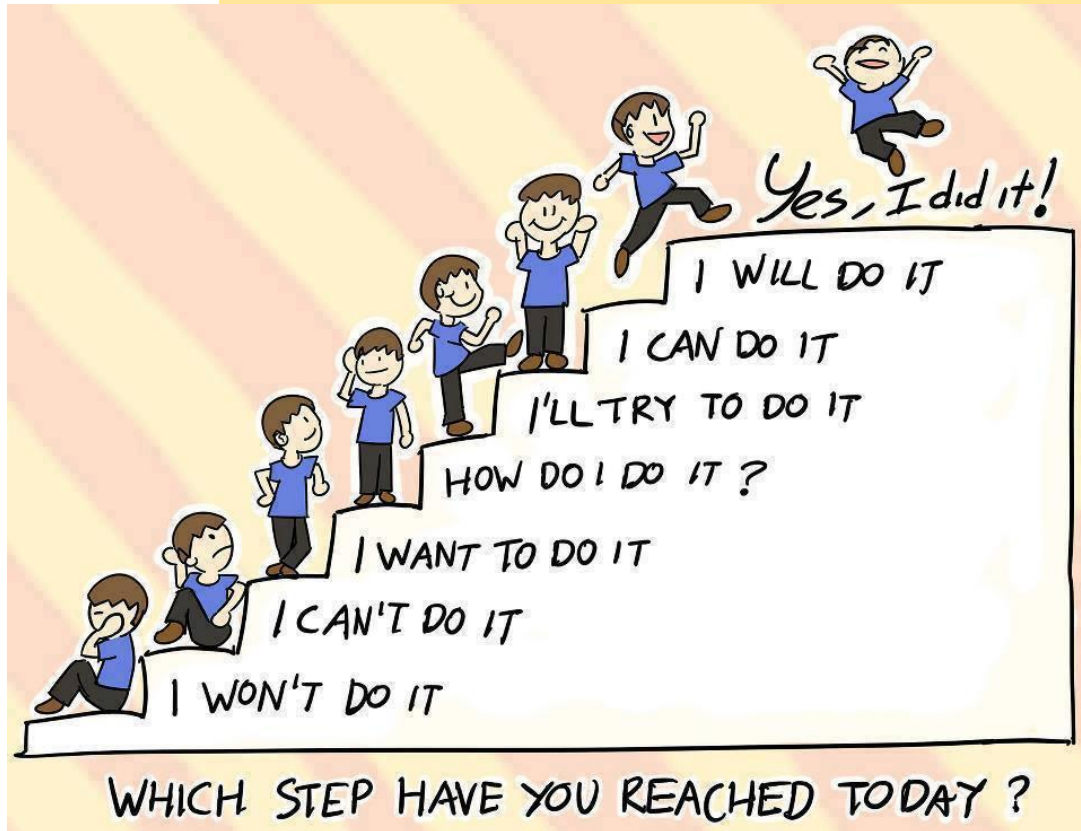

JUSTICE

Participatory workshop

ดร. ถวิลวดี บุรีกุล

Appreciative Inquiry

liberal

right

freedom

restricted

limited

flawed

Appreciative Inquiry

Asset Based

Look at what
we've got!!

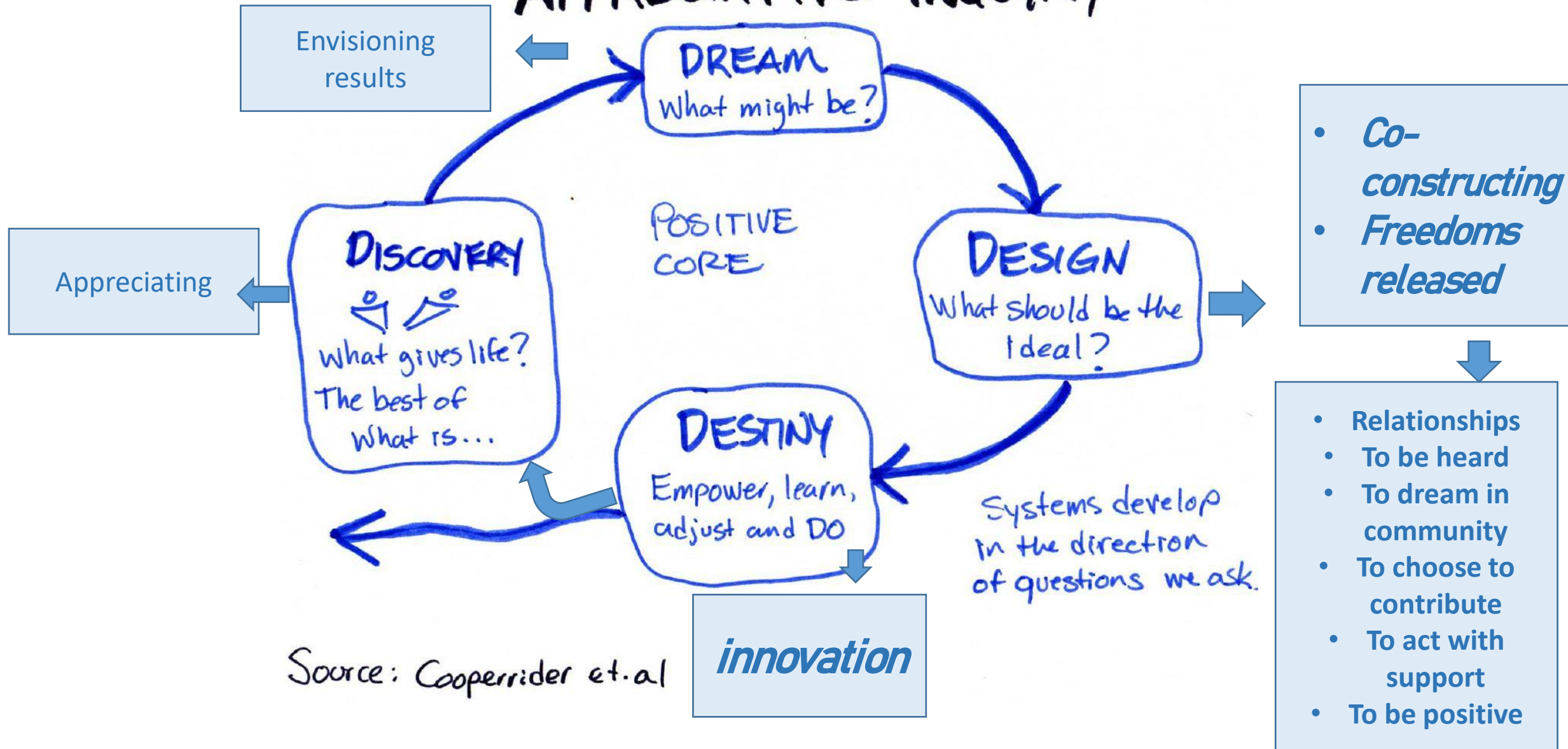
Look at what
we're missing!!

Deficit Focused

© J. Logan 2012

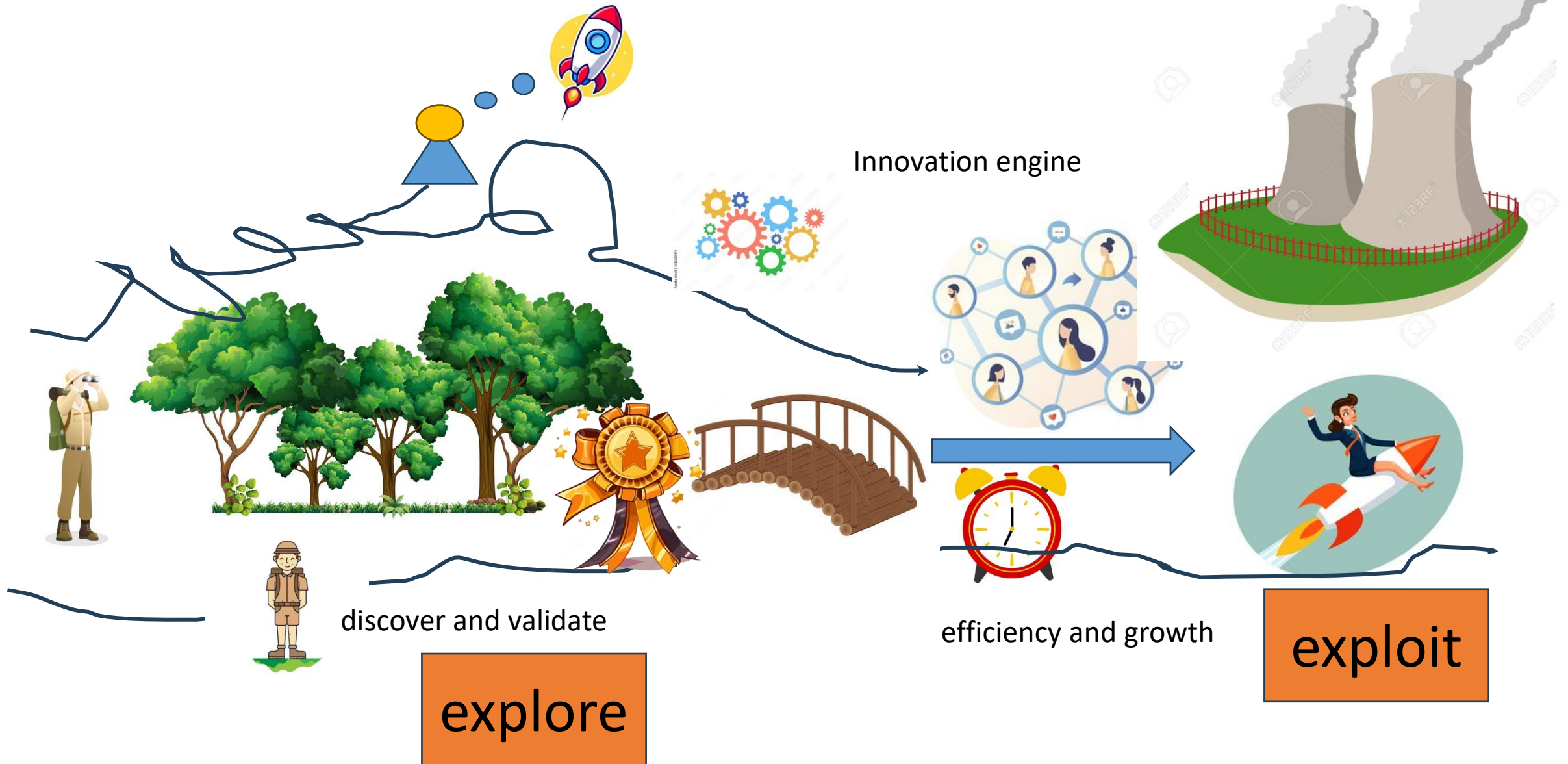
APPRECIATIVE INQUIRY

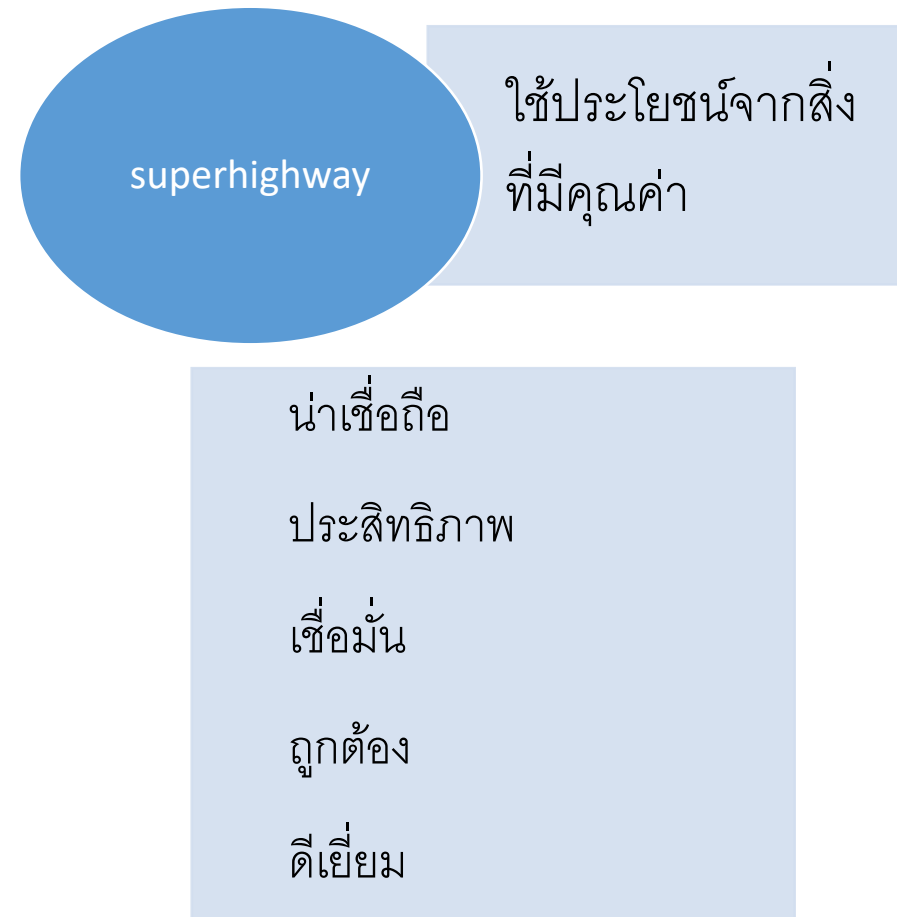
- *Co-constructing*
- *Freedoms released*

- Relationships
- To be heard
- To dream in community
- To choose to contribute
- To act with support
- To be positive

เส้นทางของความคิด explore to exploit

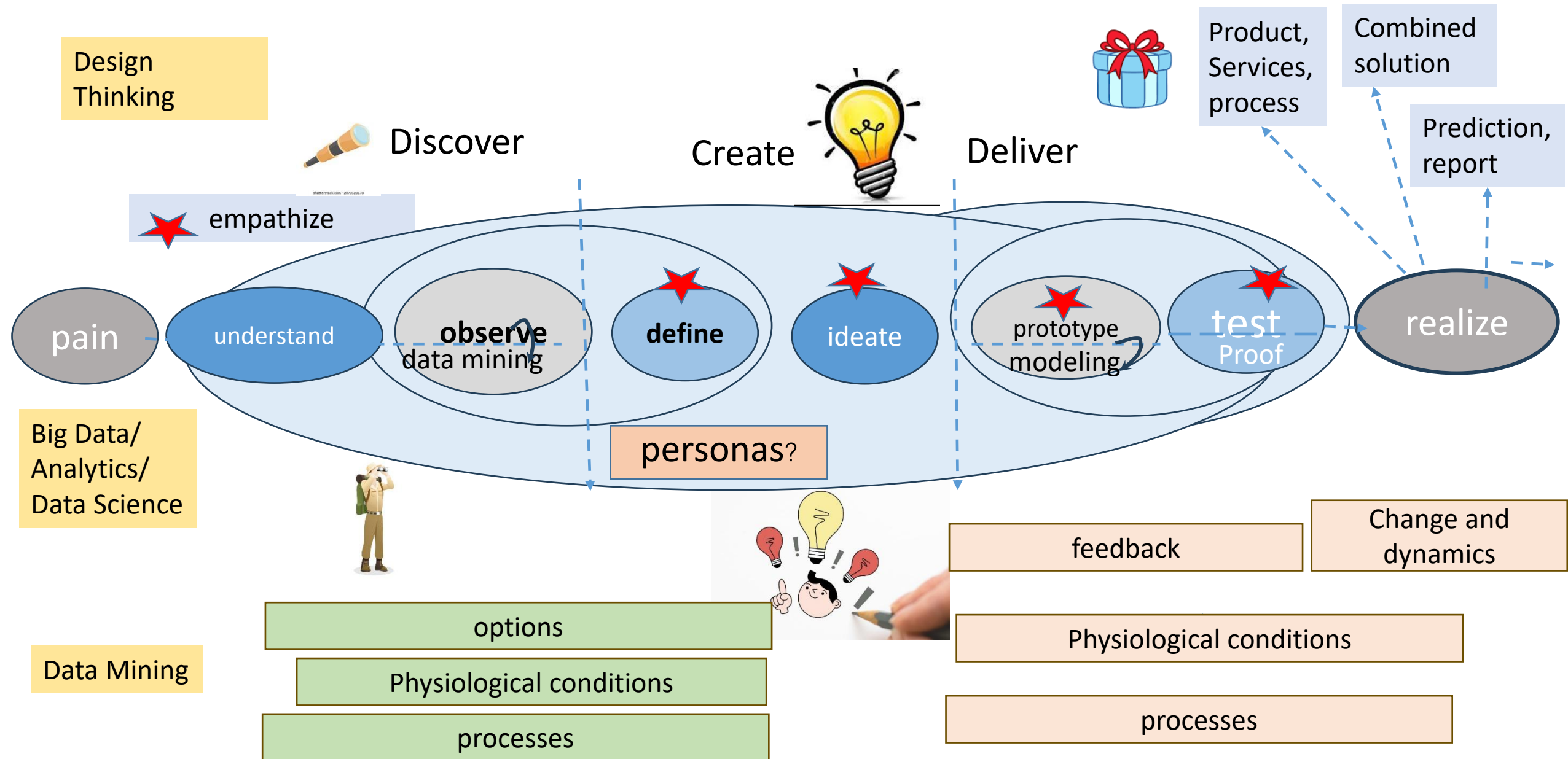

สำรวจสู่ประโยชน์

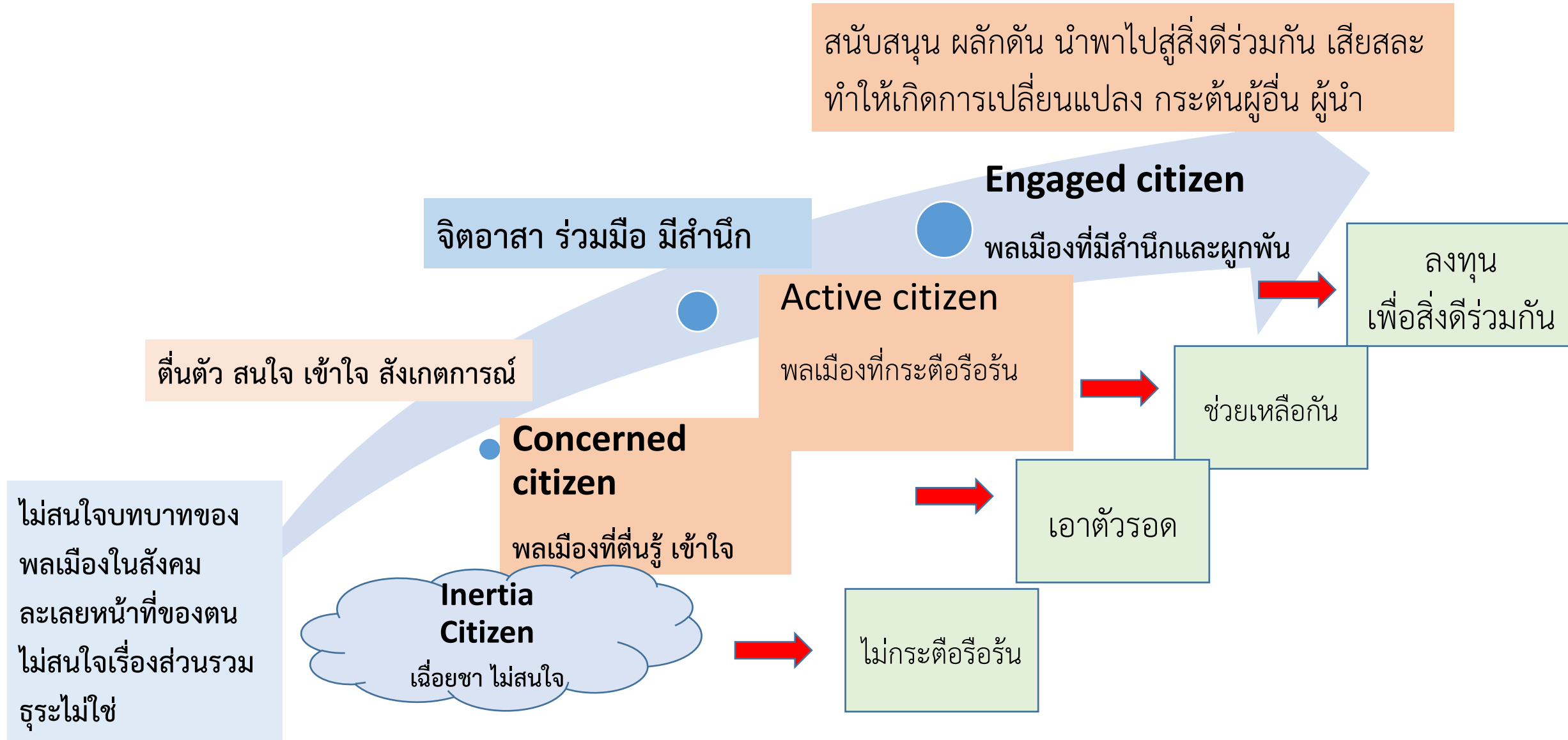

The Hybrid Process กระบวนการที่รวมการออกแบบเชิงสร้างสรรค์และการจัดการและวิเคราะห์ข้อมูล

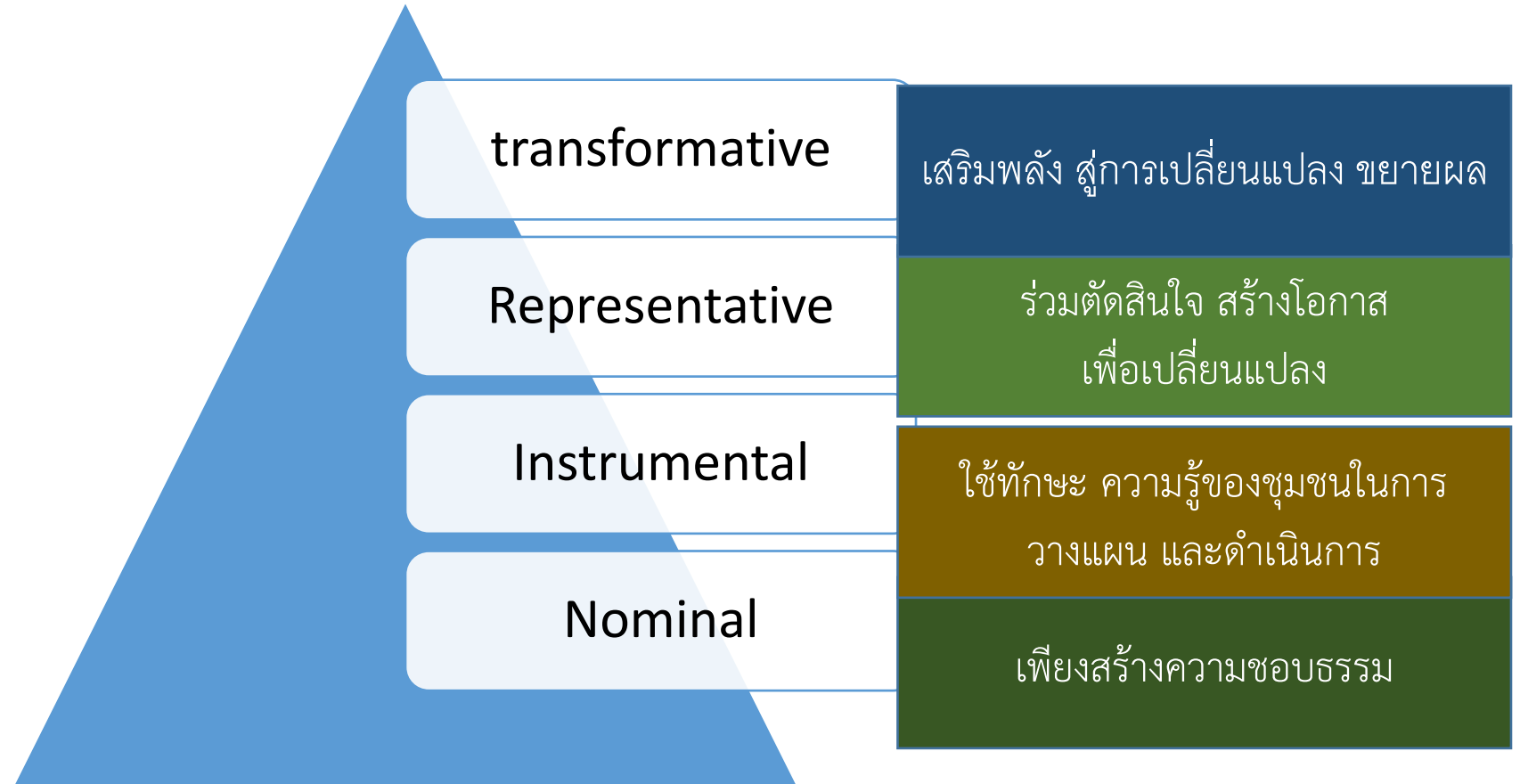
source: Applied from Lewrick , 2023. Design Thinking and Innovation Metrics. New Jersey, Wiley.

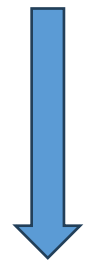
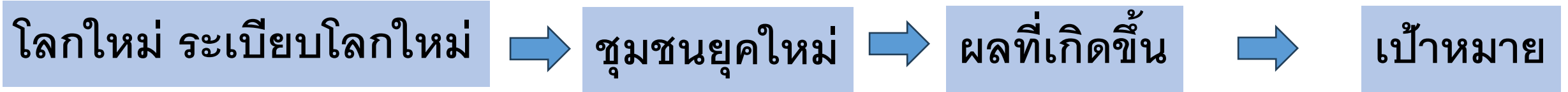

The Citizenship Continuum ลำดับขั้นของความเป็นพลเมือง

ระดับของรูปแบบของการมีส่วนร่วม

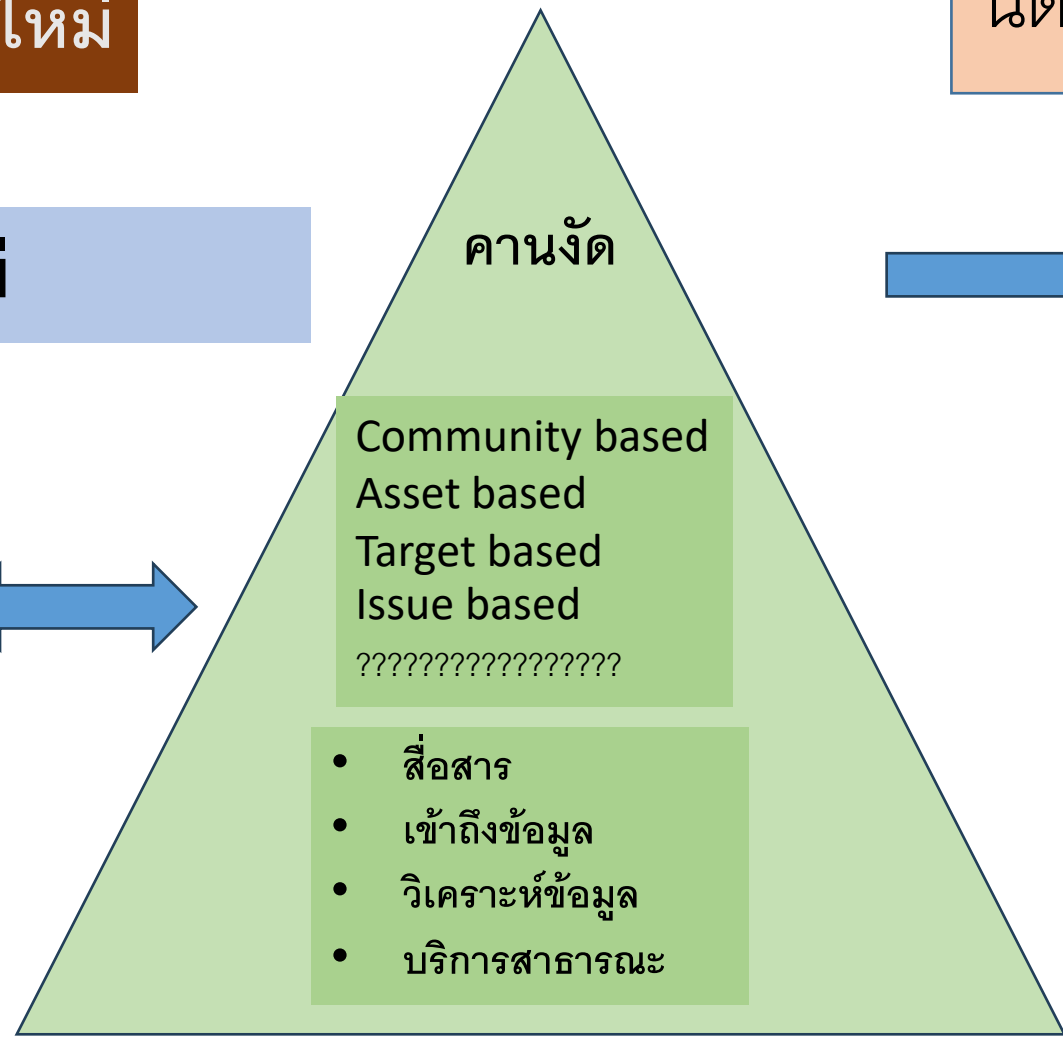

สิ่งท้าทายใหม่

ผู้นำยุคใหม่

นวัตกรรมหลัก

- หุ่นส่วนร่วมมือ
- บูรณาการทางเทคโนโลยี
- พัฒนาเชิงพื้นที่
- พัฒนาที่ยั่งยืน
- บริหารพื้นที่
- มีส่วนร่วม

นิติธรรม

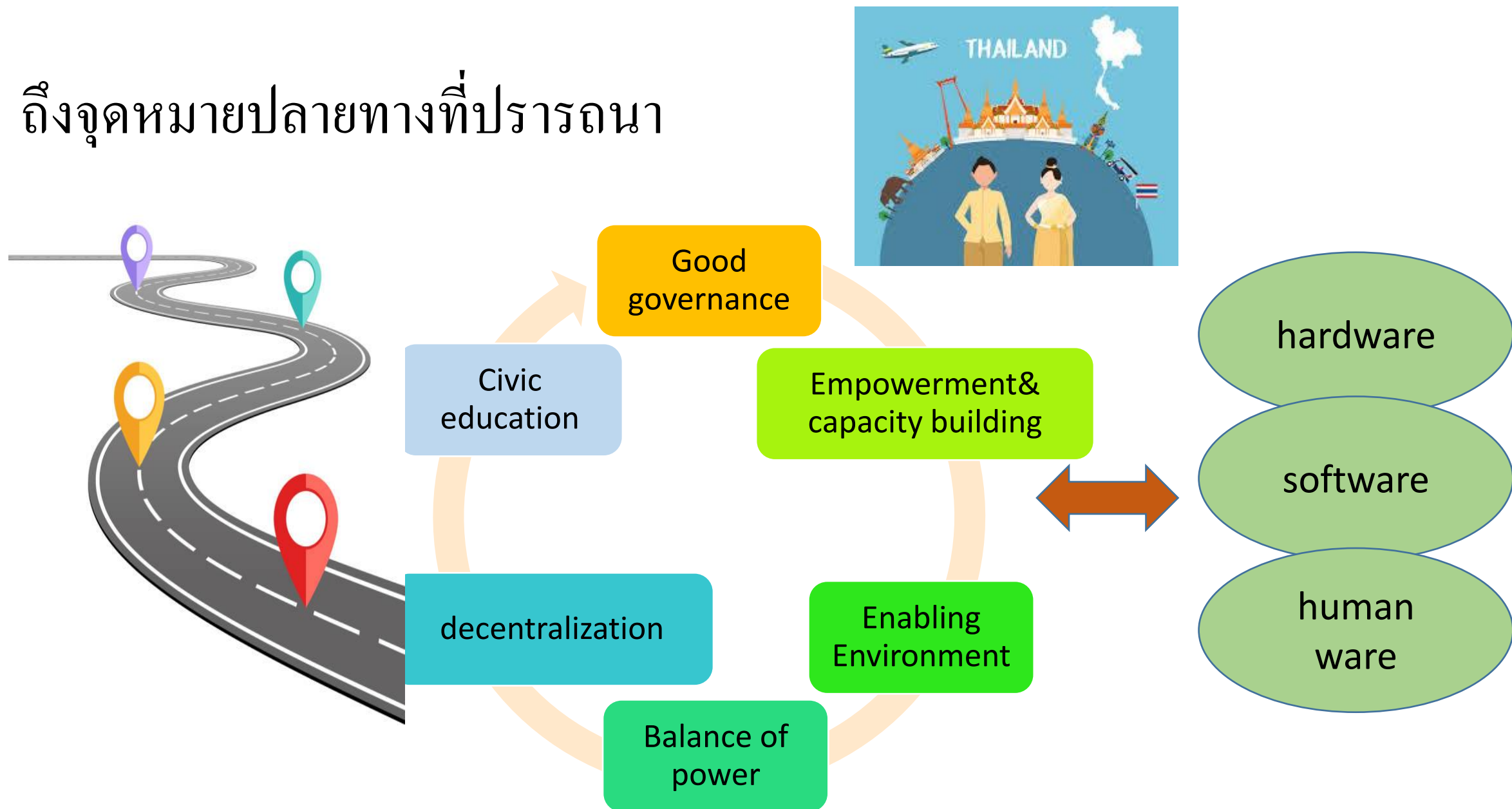
เข้มแข็ง

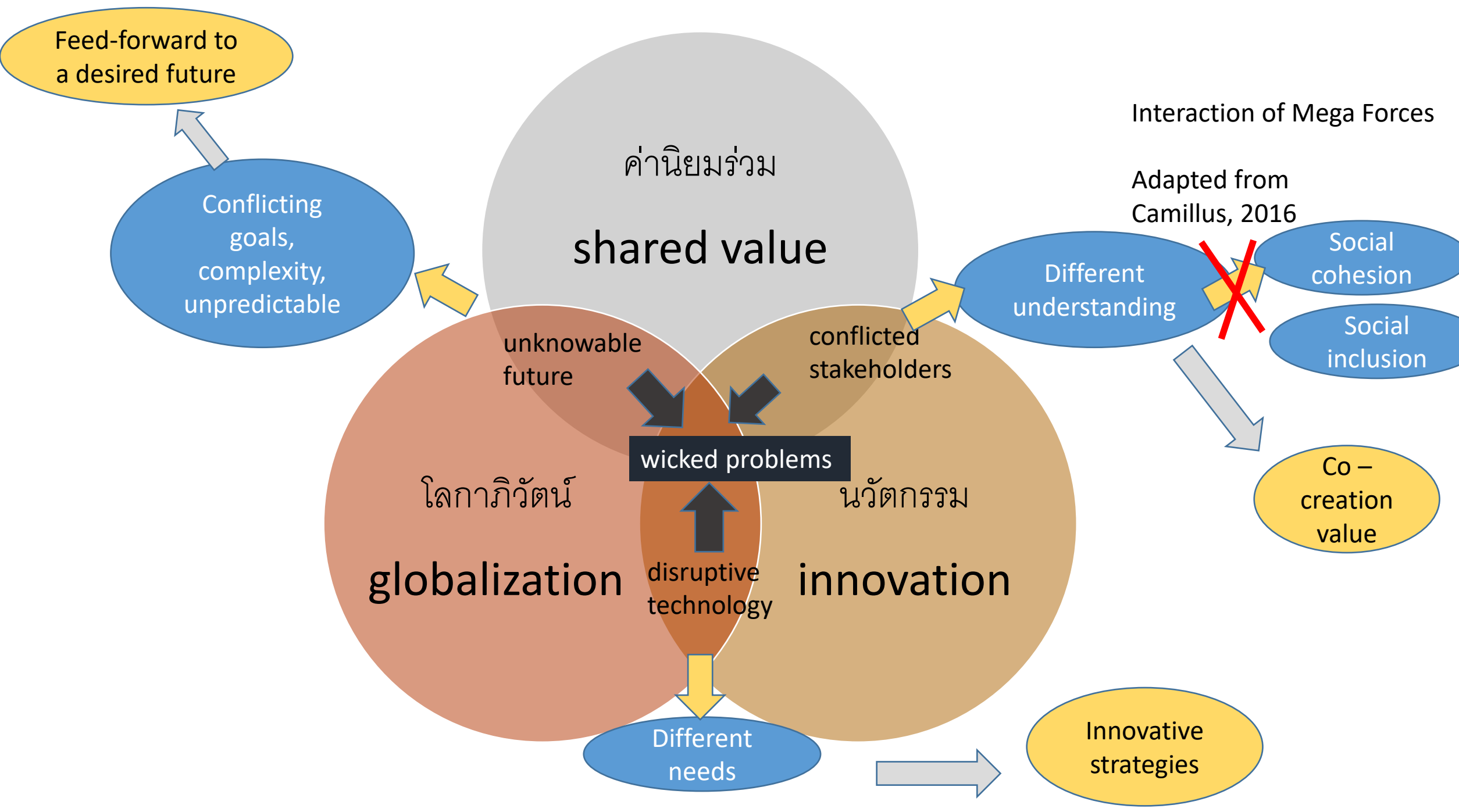

เป็น
ธรรม

เคารพสิทธิ
มีภูมิคุ้มกัน
ปรับตัวได้
ดูแลตนเองได้
ความเป็นอยู่ดี
สังคมสันติสุข

ถึงจุดหมายปลายทางที่ปรารถนา

Workshop 1

30 นาที

1. เมื่อพูดถึง **Sustainable Justice** ท่านคิดถึงอะไรบ้าง

2. คนละคำตอบ เขียนใส่กระดาษ **post it** 10 นาที

3. แต่ละกลุ่มสรุป

4. วิทยากรสรุป

Participatory workshop

1.แบ่งกลุ่ม ๆละ ไม่เกิน 15 คน ตั้งชื่อกลุ่ม (ชั่วคราว เฉพาะกิจกรรมวันนี้) ตามที่เห็นสมควร

2.แจกกระดาษ flip chart กลุ่ม ละ 2 แผ่น

ปากกาเคมีสีน้ำเงิน คนละ 1 ด้าม

3.ทำโจทย์ตาม ตัวปลา เขียนจากหางไปหัว และติดที่ปลาบริเวณนั้นๆ

เวลา ช่วงเช้า วิทยากร แนะนำ 30 นาที

ทำกิจกรรม 120 นาที

ดร. ถวิลวดี บุรีกุล และคณะ

Workshop2. การทำให้เกิดความยุติธรรมอย่างยั่งยืนในสังคมไทย 45 นาที

ทุกกลุ่ม วาดปลากลุ่มละตัว และคิดคนเดียวแล้วเขียนใส่ post it คนละไม่เกิน 2 คำตอบ 1 บัตร 1 ความคิด เขียนสั้นๆ ใต้ใจความ ทำตามลำดับหมายเลข 1-5 นำเสนอกลุ่มละ 3 นาที

4. อุปสรรคที่มีที่อาจไปไม่ถึงเป้าหมาย (คือความยุติธรรมในสังคมอย่างยั่งยืน)

ครับ

5. ถ้าจะให้เกิดความยุติธรรมอย่างยั่งยืน เราต้องทำอะไร เพื่อลดช่องว่างและแก้ปัญหา

ตาปลา

3 เมื่อพูดถึง นิติธรรม . สิ่งที่ยากเห็น

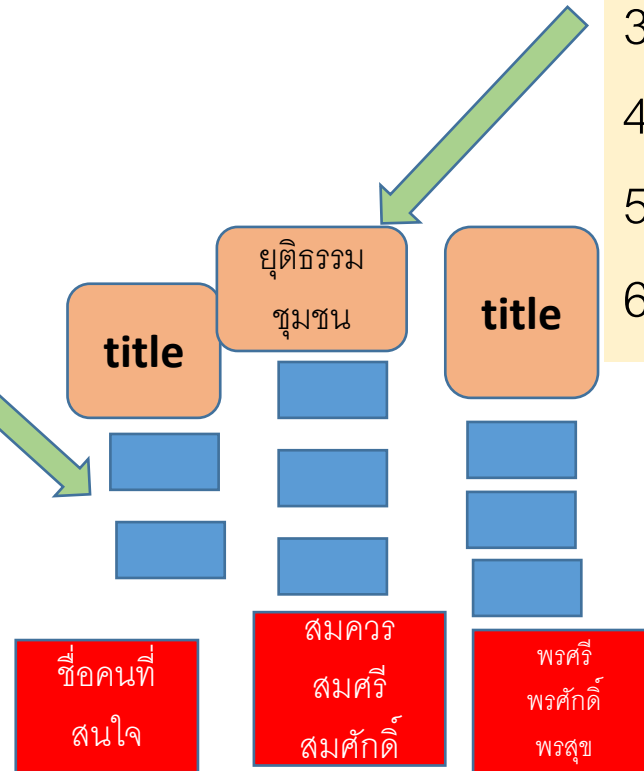
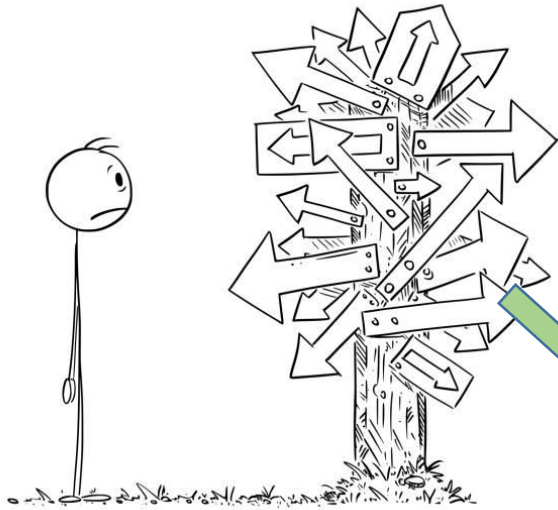
ตัวปลา

2 .ประเทศไทยมีระบบอะไรบ้างที่ช่วยให้เกิดความยุติธรรม (ทุน)

1 หางปลา
ประเด็นท้าทาย
ของ
ประเทศไทยเรื่อง
ความยุติธรรม
คืออะไร

6.โครงการที่ควรทำ
เพื่อเสริมสร้าง **Sustainable Justice**

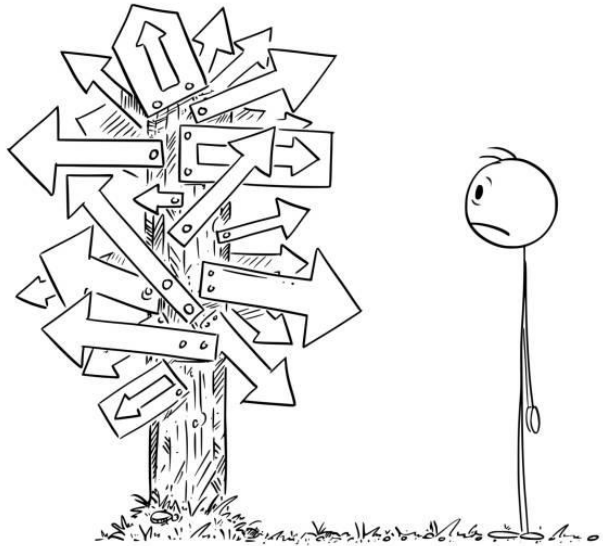
Workshop 3. โครงการเพื่อเสริมสร้าง Sustainable Justice ของทุกกลุ่ม

กระดานกลาง

1. รวมโครงการหมายเลข 6 ที่ควรทำเพื่อเสริมสร้าง Sustainable Justice ของทุกกลุ่ม
2. จัดเรียงโครงการ และ จับกลุ่มที่เหมือนกันไว้ด้วยกัน
3. จัดทำหัวเรื่องชื่อโครงการ
4. เชิญชวนผู้สนใจมาลงชื่อ
5. ผู้สนใจกลุ่มเดียวกัน จับกลุ่มหารือ
6. อาจารย์ที่ปรึกษาให้คำแนะนำ

โครงการที่ควรทำเพื่อเสริมสร้าง Sustainable Justice

โครงการที่จะทำของแต่ละ
กลุ่ม

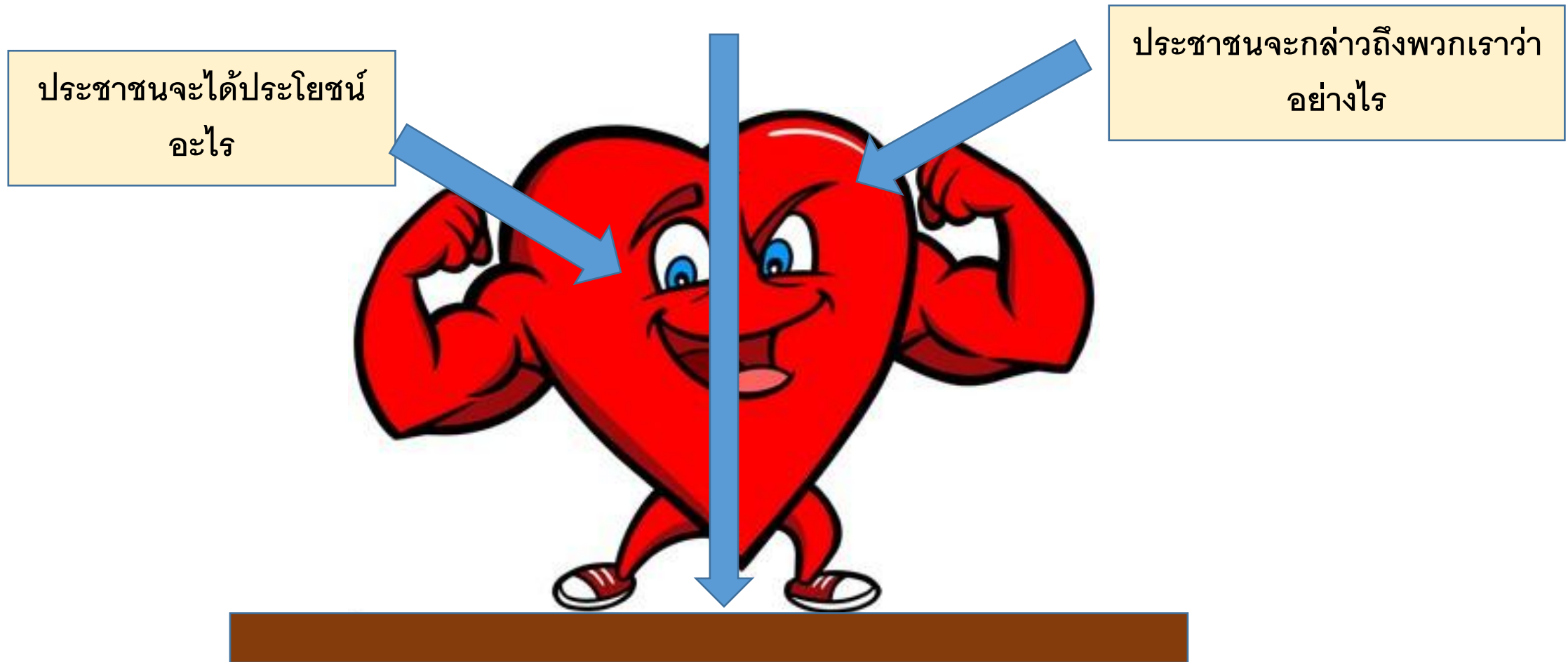
รับคำแนะนำจากอาจารย์พร้อมทำแผนงาน

Workshop แผนดำเนินการทุกกลุ่มเขียนใส่บัตรคำ และมาติดในช่อง แจกบัตรคำกลุ่มละสี่

[illegible]

หัวใจแห่งชัยชนะ

ใช้กระดานกลาง วาดหัวใจ 1ดวง ใน flip chartกลาง (กระดาษFlipchart ต่อกัน 2 แผ่นตามแนวตั้ง)
แบ่งหัวใจเป็น 2 ห้อง เขียนใส่ post it คนละ 1 ใบ มาติดที่หัวใจ
ตอบโจทย์ “ถ้าทำโครงการสำเร็จแล้ว....

- สรุป

